

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

1. Θεμελιώδης όρος για την προστασία του περιβάλλοντος είναι η εναρμόνιση των νόμων της Πολιτείας με τους νόμους της φύσης. Πρέπει να καταστεί συνείδηση ότι η παραδοχή αυτή, ειδικότερα στην περιοχή του φυσικού περιβάλλοντος, συνιστά δίχως υπερβολή αξίωμα.
2. Στη χώρα μας δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί μία συνεκτική πολιτική για την αποτελεσματική προστασία των Θαλάσσιων Πάρκων. Η θέσπιση γενικού νομοθετικού πλαισίου -το οποίο άλλωστε κατά το άρθρο 18 του ν. 1650/1986 καταλαμβάνει αδιαφοροποίητα όλες τις προστατευόμενες περιοχές- δεν αρκεί από μόνη της, όταν μάλιστα η εφαρμογή του στην πράξη αποδεικνύεται «κολοβή». Ήνκαι η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει τρία στάδια για τη συγκρότηση ολοκληρωμένου προστατευτικού καθεστώτος - την οριοθέτηση, τη θέσπιση κανονισμού διαχείρισης και λειτουργίας και, τέλος, τη σύσταση φορέα διαχείρισης - η Πολιτεία έχει περιορισθεί έως σήμερα στην οριοθέτηση, και μάλιστα μόνο μικρού αριθμού, προστατευτέων περιοχών.
3. Αξίζει να σημειωθεί ότι - παρά τις πρωτοβουλίες της διοίκησης, τις πιέσεις των οικολογικών οργανώσεων και την άντληση σημαντικών κοινοτικών πόρων - το Θαλάσσιο Πάρκο Βορείων Σποράδων είναι, εικοσιτέσσερα χρόνια μετά τη θέσπιση του Συντάγματος του 1975 και δεκατρία χρόνια μετά τη θέση σε ισχύ ν. 1650/1986, το μόνο που άρχισε να οργανώνεται στη χώρα.
4. Η μη αποτελεσματική προστασία των Θαλάσσιων Πάρκων δεν οφείλεται πάντως αποκλειστικά στα ελλείμματα της ισχύουσας νομοθεσίας. Αν οι κανόνες της είχαν εφαρμοστεί με συνέπεια και αναγωγή στο άρθρο 24 παρ. 1 Συντ., η συγκομιδή δεν θα ήταν ευκαταφρόνητη. Η εφαρμογή τους θα μας έδινε εξάλλου τη δυνατότητα να διαπιστώσουμε κενά και αδυναμίες και να συμπληρώσουμε, στη συνέχεια, τη δέσμη των σχετικών διατάξεων, ώστε η συναφής νομοθεσία να καταστεί λειτουργική και αποτελεσματικότερη.
5. Η διοίκηση πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς εφαρμογής του εκάστοτε νομοθετικού πλαισίου, ενόψει μάλιστα της προστασίας που παρέχει το Σύνταγμα στο φυσικό περιβάλλον. Όταν προωθείται μία ανάλογη πολιτική, δεν αρκεί η επένδυσή της σε νόμους και κανονιστικές πράξεις. Προέχει αντίθετα η εφαρμογή των σχετικών κανόνων, αφού η πολιτική κρίνεται εντέλει στην πράξη.
6. Η πολιτεία, η αυτοδιοίκηση και οι οικολογικές οργανώσεις πρέπει λοιπόν να αναλάβουν, χωρίς άλλη καθυστέρηση, μία συντονισμένη πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός δικτύου Θαλάσσιων Πάρκων. Για το σκοπό αυτό είναι επιβεβλημένη κάθε φορά η οριοθέτηση του πάρκου, η θέσπιση από την αρχή κανονισμού διαχείρισης

και λειτουργίας αλλά και η σύσταση φορέα διαχείρισης.

7. Κατά τη σύσταση του φορέα διαχείρισης πρέπει να προσδοθεί βαρύνουσα σημασία τόσο στην επιλογή της κατάλληλης διοικητικής μορφής όσο και στην οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων του. Η σύμπραξη των τοπικών φορέων και η συνεκτίμηση των αναγκών της τοπικής κοινωνίας συνιστούν απαραίτητες προϋποθέσεις για να καταστεί, με επίκεντρο πάντοτε τον άνθρωπο, εφικτή η λειτουργική διαχείριση του θαλάσσιου πάρκου με στόχο την ανάδειξη των χαρακτηριστικών του και την αποτελεσματική προστασία του.

8. Η Ελλάδα πρέπει εξάλλου να επεξεργαστεί θέσεις για την προστασία των Θαλάσσιων Πάρκων, να τις προβάλλει στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να πρωταγωνιστήσει στη διαμόρφωση συναφούς πολιτικής. Ως ναυτική χώρα με το σημαντικότερο στον ενωσιακό χώρο απόθεμα προστατευτέων περιοχών με χαρακτηριστικά Θαλάσσιου Πάρκου θα αποκομίσει ασφαλώς πολλαπλά οφέλη από την προοπτική αυτή.

9. Τέλος, πρέπει να εξετασθεί η επάρκεια της διεθνούς προστασίας των Θαλάσσιων Πάρκων. Η χώρα μας πρέπει να συμπράξει σε κάθε ανάλογη προσπάθεια, ιδίως στην περιοχή της Μεσογείου. Συγκεκριμένα, εκτός από την κύρωση των σχετικών διεθνών συμβάσεων, πρέπει να συμβάλλει δημιουργικά στην απρόσκοπτη εφαρμογή τους για την διατήρηση και ανάκτηση του μοναδικού μεσόγειου θαλάσσιου περιβάλλοντος.